

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.44. Vade in pace. Pace gaudet anticipata Magdalena sibique Christus bellum assumpsit; ipsa verò benigna mansit & singularis peccatorum aduocatrix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

& æterna, cuius hic est principium per gratiam, & ibi consummabitur in gloria. O quam hæc vita est! Vigue vita est hæc diuina: hanc tu votis omnibus exopta. Hæc illa est, quæ tranquillam reddit animam & pacatam.

III.
Perfecta
peccatorum
remissio
Dauid
quam
grata

Quo persuadebatur hæc mulier solamine, dum audit: *Remittuntur tibi peccata tua?* Hæc est illa peccatorum remissio, quæ principium illi dedit vitæ æternæ, eiusque animam, ut cælum effecit portatile. Quid rerum desideras o Dauid vir desideriorum? Hoc Domine scire concupisco, vtrum perfectam obtinuerim scelerum meorum indulgentiam? Et quid ageres, si tibi Deus ore proprio confirmaret omnem tibi poenam remissam esse & culpam? Quando tibi Nathan dixit: Deus tibi peccatum indulsit, exposuit hoc tantum intelligi quoad culpam, potero grauem tibi poenam superesse solvendam. Quod si audires confirmari, perfectè tibi remissa esse, & quoad culpam, & quoad poenam quo gaudio tripudiaris? Si hoc mereret audire, præ lætitia subsillirent ossa mea exultarent, & reuiuiscerent: *Audisti mei dabis gaudium & lætiam & exultabunt ossa humiliata.* Quanto gaudio mulcebatur D. Alexius quando ex imagine Beatissimæ Virginis intellexit remissa sibi peccata? Quam læta D. Maria Ægyptiaca idem intelligens? Quanta nunc lætitia cumularat Magdalena ex tali peccatorum indulgentiâ? Meditare illam quodam exultantem principio gaudij futuræ beatitudinis, quod in illa hæc gratia adeo cæta operabatur. O charissimi, vitam hanc vobis ad quietem satagite obtinere, Deique gratiam omnimodè ad animæ recreationem consequi adlaborate, ne vos vt diximus, propria malaque torquat conscientia delictorum.

§. 44. *Vade in pace. Pace gaudet anticipata Magdalena, sicut Christus bellum assumpsit; ipsa verò benigna mansit & singularis peccatorum advocatrix.*

123
I.
Quæ sit
pax anti-
cipata.
Coloss. 1.
10.
Ien. 20. 21

Ecce postremum quod Dominus de omnibus suis asserit: *Non peribunt in æternum: non enim sat illi fuit, gratiæ vitam infundere, sed insuper donum perseverantiæ, qua illam nunquam amitteret, & amodo nunquam periret.* Quid igitur hoc Domine mi? Numquid pax mortis tuæ signatur effectus? *Pacificatus per sanguinem eius sue qua in terris, sue qua in cælis,* ait Apostolus, A mortuis Christus rediit: ait: Pax

vobis: dixerat enim Prophet. *Erunt opus iustitiæ pax.* *Isai. 32. 17.* De iustitia complenda in morte Christi, pax erat oritura animæ nostræ, & pax cum Deo. Quomodo igitur illam modo offeris, & ante mortem tuam huic tribuis poenitentiam? Paret hic copiosus effectus lacrymarum. Conatur agricola fructus obtinere præcoces, & anticipatos: aqua feruenti rigat arborem: hoc autem nominatum asserit de rosato Andreas Leguna in Dioscoride Medicus expertissimus. O Christe sanctissime cœleste rosetum, cuius indulgentiarum verba rosæ sunt fragrantissimæ: *Quasi plantatio rosa in Hiericho,* arbor diuinissima cuius fructus, fructus esset pacis & amicitie. Laborat Magdalena vt sibi fructus ille rosarum præcox euascatur, aqua rigat arborem calidiori, ex fornaci cordis sui ebulliente, cordis inquam, charitatis igne feruentissimæ, Deus bonorum omnium arbor est fecundissima, num eius fructum optas anticipatum? pedes illius riga profusio lacrymarum.

Notanda nobis occurrit historia Ezechie palam obuia. Illi vates Isaias ex Dei præscripto iustitiam vltimam instare vitæ suæ periculum: quod autem supra modum contristatur, ad Deum suppliciter conuertitur, & lacrymas fundit vberiores: *Fleuit Ezechias fletu magno.* Necdum egressus erat Isaias atrium palatii, & ecce Deus ait illi: Revertere, revertere quantocius, datam suspensio sententiam, vitamque illi protelato. Domine quænam hæc tanta festinatio? Dicit illi: *Audisti orationem magnam, & vidi lacrymam tuam.* Sic multi textus habent Reg. j & alij nec non in Hebræo sic legitur: *Lacrymam insingulari.* Quid hoc, Domine fleuit Ezechias fletu, & amphoram effudit lacrymarum, & ait: *Vidi lacrymam tuam.* Viguesunt enim efficaces adeo lacrymæ, vt ceteris nobis impetrent quod postulamus, vt in primæ professionem illi Deus reddere decreuerit incolumitatem. An lacrymæ sunt? nihil ultra morandum: vade dic illi, vidi lacrymam tuam, quodque illi, postulata cuncta concessi. O potentissima lacrymarum efficacia? Num desideras preces tuas à Deo citius exaudiri, & petita concedi? Num vt confessum suam tibi pacem largiatur? Coniunge lacrymas orationi vt dicat: *Audisti orationem tuam, & vidi lacrymam tuam.* Si nescias Efficacia quid sit lacrymas coram Deo profundere, si ve lacrymam rogaturus scelerum, & animæ tranquillitatem sicis accesseris oculis, vt suber erucum, quid hoc tantum? si distingat & tua procrastinet postulata concedere? Fleuit Magdalena, cordisque orationem lacrymis locauit oculorum, laborat vt fructus pacis anticipetur, annuitur vt dicat

II.
Similitudo.
L. 10. ca.
110. ad f.
nem. j
Ecl. 24.
18.

III.
Efficacia

dicat illi præmatore: *Vade in pace.*

IV. Magda-
lena per
hæc ver-
ba cõfir-
matur in
gratia.

Asserit Cardin. Caiet. quod his verbis Redemp-
tor. in illa gratiam confirmat, animæque pacẽ
eo modo, vt nunquam toto vitæ suæ decursu
motus senserit carnis inhonestos primasque ti-
tillationes. Potuit r̃s ille cœlestis, qui super ado-
lescentes illos cecidit in f. anace Babylonis, ad-
dẽ ignis temperare: sic vt nec in minimo illos læ-
deret, nec vestes vltularet. quanto magis diuina
gratia copiose concessa carnis poterit ardorẽ ig-
nemque temperare, vt posthac amplius nõ sentia-
tur. Potuit cingulum cœlitus per Angelos delatũ
præcingens Doctoris Angelici corpus sic carnem
constringere, vt nunquam postmodum legem
senserit in membris suis aliam repugnantẽ legi
mentis, in præmium victoriæ quam de muliere
retulerat impudica, quæ vt illius illuderet casti-
tati fuerat ingressa cubiculum: vnde licet in car-
ne viueret, vita tamẽ vixit Angelica; quanto for-
tius ligare potuit huius mulieris carnem vt post-
hac nullos sentiret motus carnis inordinatos ver-
bum Christi ad omnia potentissimum, quo in
nubibus aquas, & in cœlo stellas obligauit, vt
ait Iob. Vnicum potuit Dei verbum in cœlo stel-
las procreare, arua floribus decorare, aera imple-
re volucribus, aquas piscibus fecundare, est eto-
nim Dei verbum operatorium eius quod dicit:
dicendo femina huic: *Vade in pace*, produxit in
anima illa sanctissima pacem, cœlestem tranquil-
litatem, immensam animi securitatem, ardorem
Seraphicum, Angelicam puritatem. Dicere tibi
conceditur, quod mulier hæc lapis ille fuerit lu-
teus, in quo descripta fuit cœlestis vrbis Hierusa-
lem: etenim tribuit illi puritatem Angelorum,
mundiciem Archangelorum, robur Principa-
tum, dominium Potestatum, vires Virtutum,
celsitudinem Dominationum, Thronorum aucto-
ritatem, scientiam Cheruborum, amoremque
Seraphinorum.

124
V. Pœnitentis
quãta
mutatio

Præceptum expendit D. Cyril. de cortinis ta-
bernaculi, quod non sine causa Deus præcepit
eas ex pellibus confici animalium, in quibus de-
pingentur Cherubim, sicut in vestibus Atralicis:
quo significet, quod in creaturis carnis, qui vi-
tam ducebant carnalem, sculpere nouerit vitam
Cherubim & Seraphim. Modo congruenter pro-
ducimus visionem illam, qua vtpote speciali de
gratia potiti sunt Moyses Aaron, Nadab & Abiu,
nec non septuaginta seniores electi: viderunt e-
nim Deum Israel in figura humana: *Et sub pedi-
bus eius quasi opus lapide Sapphirus, & quasi cae-
cum cum serenum est*, nec vllis obstructũ nubibus,
aut vapouribus obscuratum sed dispersis pluuiis

serenissimum, atque innumera stellarum luce
clarissimum. Hanc igitur visionem enucleemus.
Sapphirus lapis est cœlestis ac cœlestis coloris:
ita Galenus & Dioscorides, valet ad excitandũ,
sedandum & cor exhilarandum. En tibi pecca-
trix, modo Sapphirus, lapis pretiosus, qui exhila-
ret & feder corda pœnitentium: nunc cœlum se-
renum, dei. Etis lacrymarum profusis, nubibus-
que dissipatis, etenim pace fruitor cœlesti: nunc
cor illud prius infernus & habitaculum hæmo-
niorum, factum est cœlum vrbis Hierusalem pa-
ce circumcincta: *Vade in pace.*

O Domine quis aliter credidisset, quam quod
eam tali modo dimitteres? Falco auis est ceteris
eminentior ac nobilior, vnde dicitur, quod pro ea
nec soluanter vestigalia, vllumue tributum in
tanta nobilitatis iudicium. In quo autem hæc
consistit nobilitas? Pedibus admodum friget, &
generatur in regionibus frigidioribus. Anglia,
Hybernia, Zelandia &c. ad sui restaurationem ad
vesperam arripit auculam vel turturẽ, quã tota
noctẽ detinet vnguibus quatenus illos calefaciat:
ad matutinum expergefactus quantumlibet
fame torqueatur, abstinet vt illam membratim ad
esum discerpat: esset etenim maximẽ indecotũ,
& vile facinus illi nocere: qua pedes sibi calefacit,
sed turturẽ hac parte liberum euolare per-
mittens, ipse ex altera venatum auolat.

O Christe Saluator, cœlestis falco, quibus præ-
uales vnguibus contra refractarios peccatores, &
quã atroci cœdis illos flagello; frigidis tem-
pore, quando te mortales fugiunt & exhorres-
cunt, imo & ipse Pharisæus tui licet imitator, ita-
ta constringitur tepiditate, vt mille in te com-
mittat defectus: in eadem ipsa mensa de te mur-
murant vt inimici: hic eo quod pedibus tuis huic
mulieri liberum indulsisset accessum: ille ob verba
quibus illam affaris. Aduolat pedibus tuis gene-
bunda turtur, illos feuet, & defectus supplet alio-
rum: ipsa cordis adluit profusio ex oculis ema-
nante: illos ipsa nitidis tuis tenerisque lavat ma-
nibus: illos ipsa vellere lanæ capillis inquam, sui
capitis aureis abstergit: illos ipsa odorifero de-
mulcet & illiuit vnguento: quid huic Domine
mulieri facies eam acẽ dimissurus? Per aliã viã,
quam ipse capturus est, eam liberẽ & pacificẽ di-
mittit. Per quam viã ipse progredietur. Per viã
belli & gladij: *Non veni pacem mittere sed gladiũ.* *Matt. 10.*
Cruentum bellum aggressurus est contra pecca-
tũ, deo monẽ mundũ & carnẽ: illã verõ in contra-
riã remittat fermitam pacis gratissimã: *Vade in pa-* **VIII.**
ce. *Mihi parabitur bellũ, ego illud sum susceptu-* **Exponi-**
tus, in quo multigens me armis oppugnabunt: Vade in
Vade pace.

FFFFF 3

Vade in pace. Tibi pax enuntiabitur: *Vade in pace.*
Vade catenis tuorum absoluta peccatorum: ego
namque funibus ligabor strictioribus: *Vade in pa-*
ce. Tu ab aeterna condemnatione libera gauderis;
ego ab iniquis condemnabor tradarique iudi-
cibus: *Vade in pace.* Anima tua ineffabili demulce-
bitur misericordia: mea verò tanta comprimetur
tristitia, quæ mihi vitam adimere sufficiat: *Vade*
in pace. Corpus tuum ab infernali liberabitur in-
cendio: meum autem flagellabitur, multoque vi-
bice cælum vulnerabitur: *Vade in pace.* Tu gloriæ
coelestis purpura decoraberis: ego nudus in cre-
ce suspendar, mea sibi diuident vestimenta mili-
tes, sortem super ea mittentes quis quid sibi tol-
lar: *Vade in pace.* Tu vitæ delictis frueris aeternæ:
ego vitam innumeris ducam cruciatibus asperio-
rem: *Vade in pace.* Tu stellis coronaberis, ego spi-
nis: *Vade in pace.* Te suscitent Angeli quo septies
in die caelesti feceris melodia: me sacellus
rapient in crucem, ubi millenis aures meæ dicte-
rijs, & blasphemijs offendantur: *Vade in pace.* Tu
inter Seraphinos gloria collocaberis eminentio-
ri: ego in monte Caluarie binos inter latrones
medius crucifigat: *Vade in pace.* Tu caput in mon-
te gloriæ attolles in aeternam victura: ego meum
in monte Caluarie moriturus inclinabo: *Vade in*
pace. Tibi cor caelesti redundabit consolatione:
meum cupidè perforabitur lance, ex quo san-
guis & aqua promanabit: *Vade in pace.* tam perge
in pace ovis sanctissima, & hanc sectare viam, &
illustrem nobis obtine pœnitentiam, vt & oves
evadamus. Eia peccatores, ad hanc confugite
mulierem, eius insitite magisterio, quo veram
discatis agere pœnitentiam: illam vobis in me-
diatricem eligite: siquidem tanta apud Deum pol-
leat auctoritate vt vobis impetrare possit, quid
quid ea intercedente nobis ad salutem petierim-
us; hoc potissimum obtinebit, vt ex animo ad
Deum nos convertamus, suæque illa nobis gratia
faueat, cuius virtute veram eliciamus nostrorum
scelerum contritionem, illaque per oculos viuis
lacrymis contriti diluamus.

¶ 175
2. Cor. 15.
41.
XI.
Sanctoru
in obti-
nendo
quædam
singula
ria præ-
rogativa.

Ille quod dixit Apostolus, Sanctos in gloria
inter se differre, *Sicut stella à stella differi in cla-*
ssitate, licet velit dicere: quod nonnulli maiori
præ teteris sint gloria cumulandi, pro meritòrum
diversitate singulorum: similiter indicat quod si-
cut stellis Deus virtutes indidit particulares: quæ-
dam etenim suo influxu ad vnum operantur ef-
fectum, aliæ ad alterum, quædam ad pluvias, aliæ
ad serenitatem, quædam ad frigus, aliæ ad calo-
rem, quædam ad alios variosque effectus ita ele-
ctis suis quosdam velut influxus communicavit

sibi proprios ad eorum intercessionem: vt eam
declarat D. Tho. singulares ad hoc profectus ra-
tionis: *Quibusdam particularibus sanctis datum 4 dist. 49.*
est in aliquibus specialibus causis præcipuè patri-
um. Ita inquit D. Anto. patronus colitur singula-
ris ad obtinendam de diabolo victoriã, eo quod
ipse viriliter contra ipsos manu ad manum de-
certavit; & ab igne liberandi gehennæ, quia de
flammis suæ triumphavit concupiscentiæ. Diu-
Stephanus patronus invocatur, ad emolliendam
cordis duritiem: quia lapides excepit duros de
de quorundam cordibus ipsi petris durioribus.
D. Thomas Apostolus intercessor celebratur
contra tentationes de fide: S. Lucia contra cœci-
tatem oculorum, S. Apollonia dentibus medetur,
S. Agatha mammillarum curat ægriitudinem. Hanc
autem eximiam pœnitentem eo sine potissimum
elegit, vt sua intercessione faueat peccatoribus,
quatenus Deus illis lacrymas pro peccatis, ve-
ramque tribuat contritionem.

Argumentum hæc fuit admiratione dignum X.
nobis cuiusdem ex domesticis Regis Iosaphat Argumē-
dum hic extrema laborat aquæ penuriam: Testatur tū à mi-
Spiritus S. quod duo illi Reges illustissimi Iosaphat
Ioram Rex Iudæ & Ioram Rex Israel idolorum cultor infamis, Elisei
congregarunt copiosum sibi exercitum, quem ministris
contra Moabitas in campum producerent. Cum riu-
igitur legiones procederent, per deserta proficil-
cuntur adeo arida vt omnes se siti exarefere &
petire conquerentur, eo quod tantis copiis aqua
non suppeteret. Cum omnes de remedio tantæ
necessitatis consulere, atque in terra nullum
pateret obuium, ait Rex Iosaphat vt vir pietae
inignis: Cœlum inuocemus. An hic Propheta
quidam Dei famulus, cuius intercessio nobis pos-
sit patrocinari? Respondet alicuius de numero no-
bilium atque Domine mi Rex: si nobis quisquã
auxilium possit, atque à Deo aquam impetrare, Iosaphat
hoc poterit Eliseus Propheta: nec falsa delu-
dor opinio: est enim ille, cui Deus hoc con-
cessit, vt aquam manibus abluendis Elisei porrige-
ret Propheta quo terra non aluit habuitque san-
ctiorem: *Est hic Eliseus filius Saphat, qui fundebat 4. Reg. 5.*
aquam super manus Elisei. Qui ad tantam promo-
tus est dignitatem vt aquam Elisei Prophetae ter-
rarum maximo porrigeret, qua sibi manus ablu-
ret, & mapulam ad abstergendum: procul dubio
nobis à Deo copiam aquarum, qua laboramus,
impetrabit abundantem: ne siti tabescamus ac
pereamus: nec eum sua sefellit opinio: etenim me-
dio Propheta per miraculum illam obtinuerunt
tempore adeo sereno, vt magis spectare possent
solis

foliis radios, quibus extirrentur, ardentissimos, quam aquarum fluentia refrigerat.

Si ex eo quod Eliseus Eliaz ministrasset ablueret manus aquam & mappam abstergendis, efficacis sunt primum fuerit argumentum, quod aquam posset exercitui impetrare sumentis. Eia agite charissimi, num aqua laboratis lacrymarum, ut illas cor vestrum producat ad vestrarum salutem animarum? O quam sunt acida corda! heu quam obdurata! O quam seueritas oculorum! Ad hanc confugite sanctissimam Magdalenam, quam tanto Dominus honore dignatus est, ut aquam porrigeret non Eliaz Prophetae, eius manibus ablueret

dis, sed aquarum effundat riuulos lacrymarum, quibus rigauit lauique pedes ipsius Dei Redemptoris, Domini Elisei, omniumque Prophetarum. Non mappam manibus adiecit Eliaz extergendis sed flauelcentes capitis sui crines pedibus abstergendis Saluatoris. Illius imploreat suffragia, illa vobis patrocinetur, illa vobis a Deo veram adeo scelerum vestrorum obtineat contritionem, ut discisso corde per oculos lacrymarum desistant amoris ita feruentis, ut audite more amari: *Remittuntur tibi peccata tua, Vade in pace: caelesti diuinaque pace gratia hoc in mundo fructe, & in altero gloriae gaudio sempiternum.* Amen.

S V M M A R I V M

HOMILIAE TRIGESIMA NONAE SEQUENTIS.

CONTESTI plane mysterio duo nobis Euangelista proponit concilia, quae cum sibi mutuo magis sint contraria quam lux & tenebrae idem tamen concludunt, eandemque dant sententiam. a. Primum celebratur in synodo Hierusalem, in quo conueniunt Principes, Sacerdotes & Doctores, & supremam decernunt malitiam. b. b. §. 2. 3. quam a bis mille annis execratus est Iacob pater eorum. c. fuitque euerisionis regni ac ciuitatis eorum causa principalis. d. Secundum illud est, quod ab aeterno celebratur tres diuinae Personae in Consistorio SS. Trinitatis, in quo idem statutum erat in bonum nostrum, & omnium redemptionem. e. e. §. 10. 11. 12. 13. 14.

- §. 1. Ostendit Euangelista completam unionem summam malitiam, summamque pariter iustitiam, quam Angelus Danieli manifestauit.
- §. 2. Collegerunt ergo Pontifices & Pharisei &c. Pessimam nequitiam, quae potuit inueniri fuit illa, in quam illi delapsi sunt, dum concilium conuocant, quo Deum interficiant.
- §. 3. Collegerunt concilium &c. In hoc concilio tota creata interfuit malitia, nedum hominum, sed etiam demonum omnium: ibidem enim adhiberunt.
- §. 4. Collegerunt Pontifices, & Pharisei &c. Optime describit Pontifices illos & Phariseos Iacob in duobus filijs suis Simeon & Leui: ex quibus descendebant.
- §. 5. Quid facimus? Quia hic homo &c. Vasa iniquitatis fuerunt hi consiliarij, liuore, auaritia, & ambitione pleni.
- §. 6. Quid facimus &c. Si dimittimus eum &c. Huius concilij consiliarij fuerunt inuidia, auaritia & ambitio.
- §. 7. Si dimittimus eum &c. Veniet Roma ni &c. Vnde illi gloria sua, honore & opes saluare studuerunt: inde in perpetuum perdidit.
- §. 8. Expedit ut vnus moriatur. Ignis fuit hac sententia Phariseorum, qui succendit Hierusalem, ut descripsit Ezechiel.
- §. 9. Primum malitia ciuitates euerit, sicut horum perdidit Hierusalem.
- §. 10. Hoc autem a semetipso non dixit. Ex hoc malitiae concilio, velut per antliam eduxit Deus decretum suum aeternum ad nostram salutem.
- §. 11. Consiliarij caelestis concilij fuerunt potentia infusa, suprema sapientia, & immensa bonitas.
- §. 12. Caiphas cum esset Pontifex prophetauit. Caiphas medius propheta sententiam promulgauit, quam ori illius Deus imposuit.
- §. 13. Expedit, ut vnus moriatur. homo &c. Mors Christi conueniens fuit, non uero eius occisio & bene dixit: Moriatur.
- §. 14. Expedit ut vnus moriatur homo &c. En.